

आमाको दूध बालबालिकाका लागि अमृत समान हुन्छ । त्यसैले,
- स्वास्थ्यकर्मीहरूले आमाको दूधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तु सिफारिस गर्नु हुँदैन,
- आमाको दूधको विकल्पमा बढ्दो दूध, दूधदानी जस्ता वस्तुको प्रवर्द्धन गर्नु हुँदैन,
- त्यस्ता वस्तुको उत्पादक वा बितरकबाट कुनै पनि किसिमको नमूना लिने तथा आर्थिक वा भौतिक उपहार लिनु हुँदैन ।
त्यस्तो कार्य गरेको पाईएमा आमाको दूधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तु (बिक्री बितरण नियन्त्रण) ऐन, २०४९ अनुसार कारवाही हुनेछ ।

एक्सेल बैंकको ४५औं शाखा उदयपुरमा

उदयपुर, भदौ ३१। एक्सेल डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेडको ४५औं शाखाको उदघाटन गरिएको छ । बैंकिङ्ग पहुँच विस्तार गर्दै जनतामाफ पुऱ्याउने उद्देश्यका साथ उदयपुर जिल्लाको वेलका-९ अन्तर्गत रामपुर बजारमा नयाँ शाखाको आइतवार उदघाटन गरिएको हो ।
शाखाको उदघाटन प्रमुख अतिथि वेलका नगरपालिकाका नगर प्रमुख अशोक काकीले गरेका थिए । बैंकले आर्थिक र व्यापारिक दृष्टिकोणले तीव्र विस्तार हुँदै गएको रामपुर बजारमा ग्राहकहरूलाई विभिन्न किसिमका निक्षेप योजनामार्फत रकम जम्मा गर्न सक्ने साथै आफ्नो आवश्यकता वमोजिम आवास, सवारीसाधन, व्यक्तिगत, व्यापारिक लगायत कर्जा सुविधा लिन सक्ने सुविधा प्रदान गर्नेछ । साथै उनीहरूकै रोजाइको माध्यम अर्थात् एबीवीएस, सीआस्वा,

कनेक्ट आईपीएस, आइपीएस, अनलाइन क्लियरिङ, क्यूआर कोड तथा स्मार्ट मोबाइल बैंकिङ, भारत र भुटान समेतमा प्रयोग गर्न सकिने सुविधा सहितको भिषा डेविड कार्ड, रेमिटान्स सेवा लगायतका सेवाहरू उक्त नवस्थापित शाखा कार्यालय रामपुरबाट प्रदान गरिने बताइएको छ ।
बैंकको हालसम्म लगानीमा कर्जा लगभग रु. १० अर्ब ८० करोड रहेको छ भने निक्षेप संकलन लगभग रु. १३ अर्ब ७ करोड रहेको बैंकले जनाएको छ । भाषाको विर्तामोडमा केन्द्रीय कार्यालय रहेको यस बैंकले हाल भाषा, इलाम, मोरङ, पाँचथर, सुनसरी र उदयपुरका विभिन्न ४५ स्थानमा आफ्ना शाखा कार्यालयहरूमार्फत बैंकिङ सेवा प्रदान गरिरहेको छ ।
कोशी प्रदेश कार्यक्षेत्र रहेको यस बैंकले आगामी दिनहरूमा उक्त प्रदेशभर आफ्नो शाखा विस्तार गर्ने उद्देश्यका

साथ कार्य योजना अघि बढाएको छ । बैंकका संस्थापक सदस्य डा. रुपकप्रसाद खनालको अध्यक्षतामा सम्पन्न उदघाटन कार्यक्रममा बैंकका सहायक महाप्रबन्धक अशोक क्षेत्रीले स्वागत गरेका थिए । बैंकको वर्तमान गतिविधिहरूका बारेमा प्रमुख कार्यकारी अधिकृत डा. इन्द्रकुमार कट्टेलले प्रकाश पारेका थिए ।
कार्यक्रममा स्थानीय समाजसेवी देवनारायण चौधरी, उद्योग वाणिज्य संघ वेलका नगरपालिकाका वरिष्ठ उपाध्यक्ष तीर्थ पराजुली लगायतले शुभकामना मन्त्रव्य राखेका थिए ।
सोही कार्यक्रममा रामपुर बजारको सरसफाईमा सहयोग पुऱ्याउने हेतुले बैंकबाट ११ थान डस्टबिन र स्थानीय २५ थान सवारी चालकहरूलाई रिफ्लेक्टिभ ट्राफिक ज्याकेट उपलब्ध गराइएको थियो । उक्त उदघाटन कार्यक्रमको सञ्चालन बैंकका कम्पनी सचिव श्यामबहादुर बोहोराले गरेका थिए ।

लोपोन्मुख 'बिस खेला' देखिँदै

विनोद पाण्डे

चारपाने, भदौ ३१। हराउँदै गएको मौलिक परम्परा संरक्षणमा यहाँका सन्थाल समुदायहरू अग्रसर भएका छन् । पछिल्लो समय लोप हुँदै गएको उक्त समुदायको महत्वपूर्ण कार्यक्रम 'बिस खेला' फेरि देखिन थालेको छ ।
एक दशक पछि भाषाको अर्जुनधारा-५स्थित डाक्टा टुला (सन्थाल वस्ती)मा केडुहा मेला अर्थात् बिस खेला कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ ।
स्थानीय लखिराम मुर्मूको अगुवाइरमा आयोजित धार्मिक सांस्कृतिक कार्यक्रम बिस खेला शनिवार सम्पन्न भएको हो । विशेषगरी भाषा, मोरङ र सुनसरीमा मात्र बसोबास गर्दै आएका सन्थाल जातिले हिन्दू संस्कृति परम्परा अन्तर्गत यो खेला देखाउने गर्दछन् । बिस खेला विशेष गरेर शिव पार्वती र मनसादेवीको पूजा आरधनामा आधारित रहेको छ । अघिल्लो रात जाग्राम बसेर भोलिपल्ट सार्वजनिक रूपमा बिस खेलालाई प्रतियोगिताको रूपमा प्रस्तुत गरिन्छ । यस खेलाको मुख्य उद्देश्य भने तान्त्रिक गुरुहरूले आफ्नो चेलाहरूलाई मन्त्र सिक्काउने वा परम्परा हस्तान्तरण गर्ने हो ।
यस अवसरमा खुला क्षेत्रको विचमा कोलाको थम्मा गाडेर पूजा गरिन्छ । सो स्थानमा खनेर चारकुने घेरा बाँधिएको हुन्छ । नजिकै शिव पार्वतीको थान बनाइएको हुन्छ । उक्त ठाउँमा मूल गुरु देना मुर्मूले दुईजनालाई मन्त्रद्वारा हातमा असर देखिने गरी बिस सारिदिए पछि उक्त घेराभित्र गुरुबाट प्राप्त मन्त्र उच्चारण गर्दै हातले जमिनमा केही खोजे जस्तै गरेर बिस खेलाउन थालिन्छ । घेरा बाहिर भने पूजाको थान

स्थापना गरेर समूह-समूहमा मन्त्र जप गरेर घेराभित्र बिस खेलाउनेहरूलाई आफ्नो समूहमा आकर्षित गर्न विभिन्न गानाबजाना र कपडा हल्लाएर बसेका हुन्छन् ।
विष खेलाउनेहरू जुन समूहले स्थापना गरेको थानमा पुग्छन् त्यही समूहलाई विजयी घोषणा गरिन्छ । यसको अर्थ हो, त्यो समूहमा रहेका शिष्यहरू तान्त्रिक विधिमा निपूण रहेको पुष्टि हुन्छ ।
पछिल्लो समयमा हराउँदै गएको यो परम्परालाई पुनः स्थापित गर्न यो मेला आयोजना गरिएको कार्यक्रमका संयोजक किसन मुर्मूले बताए । धार्मिक मान्यता अनुसार यस विष खेलालाई मनसादेवीको

साथमा रहेको सर्पसँग पनि जोडिएको छ । सर्पको विष छ या छैन भनेर अनुसन्धान गरिने विधि रूपा पनि लिइने गरेको सन्थाल समूहका अगुवा लखिराम किष्कले बताए । मनसादेवीको भाकल गर्नेले विष खेला आयोजना गर्ने पर्ने धार्मिक मान्यता रहेको छ । खर्चिलो र कठिन विधि भएकाले समाजमा अत्यन्तै कमले मात्र मनसादेवीको भाकल गर्ने गरेको जानकारहरू बताउँछन् ।
तराईका तीन जिल्लामा रहेका सन्थालहरूको मौलिक रहनसहन, भाषा र परम्परागत मान्यताहरू (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

कोरिया ठगी प्रकरण इलामका १७ युवाको रकम फिर्ता

भाषा, भदौ ३१। कामदारको रूपमा कोरिया पठाउने भन्दै ठगी गरेको १७ जनाको रकम फिर्ता भएको छ ।
कोरियामा पानी जहाज कम्पनीमा काम गर्नका लागि पठाउने भन्दै इलाममा तालिम लिएका १७ जनाको रकम फिर्ता भएको हो । सरकारले भाषा उतीर्ण नगरी कोरिया जान नपाइने भने पनि इलाममा सिधै कोरिया पठाउने भन्दै पैसा उठाउँदै तालिम सञ्चालन गरिएको थियो । उक्त तालिम सेन्टर अवैधानिक रूपमा सञ्चालन भएको र नियम विपरीत कोरिया लैजाने भन्दै १६ लाख रकम लाग्ने भन्ने अडिग्यो सार्वजनिकपछि जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा उजुरी परेको थियो ।
जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा १७ जनाले ठगिएको भन्दै उजुरी दिएका थिए । उजुरी परेपछि उनीहरूको पैसा सुरेन्द्र राईले फिर्ता दिएको प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्रवणकुमार पोखरेल जानकारी दिए । कोरिया जानका लागि सिप सिक्न भन्दै शुभमा ११ हजार रूपैयाँ तिरेर तालिम लिएर 'स्किल टेस्ट' भन्दै २४ हजार रूपैयाँ उठाइएको थियो । ठगी गरेको भन्दै उजुरी परेपछि एक लाख रूपैयाँका दरले रकम फिर्ता गरेको बताइएको छ ।
कोरियामा कामदारको लागि पठाउने भन्दै आशवासन दिएर ठगी गरिरहेको भन्दै प्रजाअ पोखरेल कसैले कोरिया पठाउँछु भन्दै रकम माग्छु भने त्यस्तोमा नलान्न आग्रह गर्छु । जी टु जी (गभर्मेन्ट टु गभर्मेन्ट) वाहेक कसैले पनि कोरिया लैजान नसक्ने भन्दै ठगीबाट जोगिन उनले आग्रह गरे । कामदारको रूपमा पठाउने भन्दै इलामको टुडीखेल छेउमा तालिम सेन्टर बत्ता नै नगरी सञ्चालन गरिएको थियो । उक्त तालिम सेन्टर गैरकानूनी भएको ठहर गर्दै जिल्ला प्रशासन कार्यालयले भाषाको मुस्कान इन्जिनियरिङसँगको मिलेमतोमा गैरकानूनी रूपमा तालिम सञ्चालन गरिरहेको भन्दै प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषदलाई कारवाहीका लागि पत्र पठाएको छ ।
पत्रपछि परिषदले मुस्कान इन्जिनियरिङलाई सोधेको स्पष्टीकरणमा आफूले कसैलाई पनि सहमति नदिएको भन्ने जवाफ आएपछि अहिले एसईई स्किल ट्रेनिङ सेन्टरलाई सीटीडीभीटीले अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

फालेलुङका ५ वटा विद्यालयमा 'सद्दा शिक्षक'

पाँचथर, भदौ ३१। पाँचथरको फालेलुङ गाउँपालिकाका ५ वटा विद्यालयमा नियम विपरीत सद्दा शिक्षक राखेको पाइएको छ ।
चारवटा आधारभूत र एक माध्यमिक गरी ५ वटा विद्यालयका प्रधानाध्यापक र शिक्षकले सद्दा शिक्षक राखेर आफूहरू अन्यत्रै क्रियाशिल रहेको पाइएपछि गाउँपालिकाले सम्बन्धित विद्यालयलाई पत्र लेख्दै सचेत गराएको छ ।
बडा नम्बर ३को सरस्वती माध्यमिक विद्यालय, बडा नम्बर ४ को नरेलुङ आधारभूत विद्यालय, बडा नम्बर ६का दीपज्योति आधारभूत विद्यालय, सिंहवाहिनी आधारभूत विद्यालय र वृद्धीथाम आधारभूत विद्यालयमा सद्दा शिक्षक राखेको भेटिएपछि उनीहरूलाई हटाउन पत्राचार गरिएको प्रमुख

छात्रालाई करणी गर्ने शिक्षक पक्राउ

ताप्लेजुङ, भदौ ३१। जबरजस्ती करणी गरेको आरोपमा एक शिक्षक पक्राउ परेका छन् ।
सिदिङ्वा गाउँपालिका-६ मेहेलेस्थित निलगिरि माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययनरत छात्रालाई सोही विद्यालयका एक शिक्षकले करणी गरेको अभियोगमा प्रहरीले पक्राउ गरेको हो ।
सप्तरीको महादेव गाउँपालिका-२का लक्ष्मीप्रसाद साहलाई जबरजस्ती करणीको अभियोगमा पक्राउ गरिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय ताप्लेजुङले जनाएको छ । साह उक्त विद्यालयमा विगत दुई वर्षदेखि कार्यरत रहेको बताइएको छ । शिक्षक साहलाई कक्षा ९मा अध्ययनरत १३ वर्षीया छात्रालाई करणी गरेको अभियोगमा यही भदौ २८ गते साँझ पक्राउ गरिएको प्रहरीले जनाएको छ ।
जिल्ला अदालत ताप्लेजुङबाट म्याद थप गरी अनुसन्धान शुरू गरिएको ताप्लेजुङ प्रहरी प्रमुख तथा प्रहरी नायव उपरीक्षक राजन लिम्बूले जानकारी दिए ।

भात पकाउँदा लडेपछि...

मोरङ, भदौ ३१। मोरङको ग्रामथान गाउँपालिका-४ मोतिपुरस्थितमा आगोले जलेर एक जना महिलाको मृत्यु भएको छ ।
मृत्यु हुनेमा ४५ वर्षीया भेडियनदेवी माफ्री रहेकी छन् । आफ्नै घरको भान्सा कोठाको चुलोमा भात पकाउने क्रममा लडेर आगोमा जली घाइते भएकी उनलाई उपचारको लागि आर्या न्युरो अस्पताल विराटनगर पुऱ्याउना साथ डाक्टरले मृत घोषित गरेका थिए भने घटना सम्बन्धमा इलाका प्रहरी कार्यालय वेलवारीको प्रहरी टोलीले प्रारम्भिक अनुसन्धान गरी शवलाई पोष्टमार्टमको लागि कोशी अस्पताल विराटनगर पठाउनुका साथै थप अनुसन्धान गरिरहेको उक्त कार्यालयले जनाएको छ ।

रुखमै मरण

भाषा, भदौ ३१। बाखालाई घाँस काट्न खरीको रुखमा चढेका एक व्यक्तिको रुखमै मरण भएको छ ।
भाषाको शिवसताक्षी नगरपालिका-८ रत्नचौक निवासी ७५ वर्षीय बृद्ध सन्तबहादुर तामाङको आइतवार विहान रुखमै मरण भएको हो ।
इलाका प्रहरी कार्यालय फिक्किलेका प्रहरी निरीक्षक अनिश बुढाथोकीका अनुसार विहान साढे सात बजेतिर सन्तबहादुर घर नजिकैको ४० फुट अग्लो खरीको रुखमा बाखालाई घाँस काट्न चढेका थिए ।
घाँस काट्दा काट्दै उनी रुखमै वेहोस भई रुखको हाँगाको कापमा अडिक्एका थिए । सन्तबहादुर रुखमा घाँस काट्दै गर्दा रुखमुनि उनकी श्रीमती फूलमाया तामाङ र छोरा कुमार दोर्जे तामाङ घाँस बटुल्दै थिए । तामाङ रुखमा अडिक्एपछि उनीहरूले प्रहरीलाई खबर गरेका थिए ।
रुखमा अडिक्एका सन्तबहादुरलाई रुखमा चढेर निकाल्न सक्ने अवस्था नभएपछि इलाका प्रहरी कार्यालय फिक्किलेले जेसीवीको सहायताले तामाङलाई निकालेको र उनको मृत्यु भइसकेको प्रहरी निरीक्षक बुढाथोकीले जानकारी दिए । प्रहरीका अनुसार तामाङलाई उच्च रक्तचापको समस्या थियो ।

टेलिकमका निमित्त प्रमुख बेपत्ता

भाषा, भदौ ३१। नेपाल टेलिकम सुरुङ्गा शाखाका कार्यरत दिलीप सुवेदी शनिवार विहानदेखि बेपत्ता भएका छन् ।
उनी उक्त कार्यालयका निमित्त प्रमुख हुन् । कनकाई नगरपालिका-३, सुरुङ्गा नयाँबस्तीबाट बेपत्ता भएका सुवेदीको खोजी कार्य जारी रहेको प्रहरीले जनाएको छ ।
अधिकृत छेत्री तहका कर्मचारी २१ वर्षीय सुवेदीकी श्रीमती ब्रजुना भट्टराई सुवेदीले आफ्ना श्रीमानसँग अन्तिम पटक शनिवार ८ बजेर ४९ मिनेटमा कुराकानी भएको र कुराकानीमा सामान्य कुरा मात्रै भएको बताइन् । फेरि १२ बजे कुरा गर्दा मोबाइल अफ रहेको श्रीमतीले बताइन् । शुरुमा मोबाइलको चार्ज सकिएर अफ भएको ठाने तर वेल्का ५ बजेसम्म पनि सम्पर्क नभएपछि भने टेलिकममा सम्पर्क राख्दा कुनै सम्पर्क नभएको श्रीमती ब्रजुनाले

मात्रै विवाह गरेका थिए । आफ्नो श्रीमान यसरी एकाएक

बताइन् ।
विराटनगर-४ राजवंशी चौकमा स्थायी घर भएका सुवेदी कनकाई मा बस्दै आएका थिए । सुवेदीले गत पन्नागुन महिनामा विवाह गरेका थिए ।
बेपत्ता हुनुपर्ने कुनै कारण नरहेको श्रीमतीले बताइन् । सुवेदी बेपत्ता भएपछि प्रहरी र परिवारमा खबर गरिएको र परिवार समेत लागेर उनको खोजी कार्य जारी रहेको बताइएको छ ।
उनी बसेको कोठामा चावी लगाएको र पानीको ग्लास समेत ओच्छ्यानमै रहेको बताइएको छ । उनले मोबाइल बोकेर गएको, स्कुटीको चावी, मोबाइलको चार्जर र पर्स कोठामै छोडेको अवस्थामा पाइएको इलाका प्रहरी कार्यालय सुरुङ्गाका वरिष्ठ प्रहरी नायव निरीक्षक अशोक कोइरालाले जानकारी दिए ।
गतफागुन महिनादेखि सुरुङ्गा टेलिकम शाखामा कार्यरत सुवेदी बेपत्ता भएपछि प्रहरी र परिवारमा खबर गरिएको र परिवार समेत लागेर उनको खोजी कार्य जारी रहेको बताइएको छ ।

प्याब्सनको प्रतियोगिता

अर्जुनधारा, भदौ ३०। निजी तथा आवासीय विद्यालय संगठन प्याब्सन अर्जुनधाराको आयोजनामा आइतवार नगरस्तरीय निबन्ध लेखन (कक्षा ६-८) तथा बक्तृत्वकला (कक्षा ९-१०) प्रतियोगिता सम्पन्न भएको छ ।
अर्जुनधारा-८स्थित एम्स एकाडेमी विद्यालयमा आयोजित उक्त प्रतियोगिता अन्तर्गत भएको निबन्ध लेखनमा एम्स एकाडेमी (अर्जुनधारा-८) प्रथम, कञ्चनजंगा इड्लिस स्कूल (अर्जुनधारा-१) द्वितीय, स्वस्तिका शिशु सदन इड्लिस सेकेन्डरी स्कूल (अर्जुनधारा-८) तृतीय भएका थिए । त्यस्तै न्यू होप इड्लिस बोर्डिङ स्कूल (अर्जुनधारा-३) र होलीका इड्लिस स्कूल (अर्जुनधारा-११) सातौंमा भएको बताइएको छ ।
त्यसैगरी बक्तृत्वकलामा स्वस्तिका शिशु सदन इड्लिस सेकेन्डरी स्कूल (अर्जुनधारा-८) प्रथम, रुपरत्न मेमोरियल इड्लिस बोर्डिङ स्कूल (अर्जुनधारा-७) द्वितीय, होली वॉसल स्कूल (अर्जुनधारा-५) तृतीय तथा एम्स एकाडेमी (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

प्याक्सनको ...

अर्जुनधारा-८) र ब्रिलियन्ट पिपुल्स सेकेन्डरी स्कूल (अर्जुनधारा-६) सान्त्वना भएको छ।

प्याक्सनका अध्यक्ष रुद्रप्रसाद सिटौलाको अध्यक्षतामा आयोजित कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि प्याक्सन भाषाका उपाध्यक्ष टीआर गौतम, सल्लाहकार प्रभुकुमार श्रेष्ठ, सदस्य सुमन शर्मा जम्भरकेट्टेलगायतले विजेतालाई विद्यार्थीहरूलाई ट्रफी, मेडल र प्रमाण-पत्र प्रदान गरेका थिए। कोषाध्यक्ष राजन बाग्लेले स्वागत गरेको कार्यक्रमको सञ्चालन सचिव राजेशकुमार आचार्यले गरेका थिए।

१६ वटा विद्यालयको सहभागिता रहेको निबन्ध लेखनतर्फ 'बाल दिवसको महत्त्व' र ११ वटा विद्यालयको सहभागिता रहेको वक्तृत्वकलातर्फ 'बालबालिकामा लगानी, सुनिश्चित भाविष्यको धालनी' शीर्षक तोकिएको थियो।

लोपोन्मुख ...

धेरै तान्त्रिक विधिको आधारमा रहेको पाइन्छ। आदिवासी जनजाति अन्तर्गत पर्ने सन्थाल जाति नेपालको ऐतिहासिक परम्परा र संस्कृतिको लागि एक अनुपम भण्डार हो भन्दा खासै फरक पर्दैन। शनिवार बिस खेला कार्यक्रममा

सन्थालीहरूमात्र होइन अन्य समुदायका मानिसहरूको पनि उपस्थिति रहेको थियो। कार्यक्रमको प्रमुख अतिथि रहेका अर्जुनधारा-५का वडाध्यक्ष हरि खड्काले आफूले जीवनमै पहिलोपटक यस्तो खेला देखेको र यो खेला धार्मिक र सामाजिक दृष्टिकोणले राम्रो लागेको बताए। आगामी दिनहरूमा सन्थाल समुदायबाट हुने सांस्कृतिक कार्यक्रम आयोजना गर्न वडा अन्तरगत बजेट उपलब्ध गराउने उनले आश्वासन दिए।

भूमिपुत्र सन्थालहरूको पहिचान भनेको प्रकृति पूजक पनि हो। यिनै सन्थालहरूले तराईका जिल्लाहरूमा रहेको विविधकला संस्कृति र मौलिकताको एक दर्बिलो हिस्सा ओगटेको छ। जब-जब सन्थालहरूको बाजा-गाजा गाउँघरमा बज्न थाल्छ तब मात्र दर्शन आएको अनुभूति हुने पुरानो परम्परा पनि हराउँदै गएको छ। यस मौलिक परम्पराको संरक्षण गर्नतर्फ पनि सन्थाली युवापुस्ता लाग्न जरुरी छ।

आफ्नै सूचना

आज मिति २०८० साल असोज १ गते विश्वकर्मा पूजाको अवसरमा कार्यालय बिदा हुने भएकोले भोलि असोज २ गतेको पूर्वाञ्चल दैनिक पत्रिका प्रकाशन नहुने व्यहोरा सम्बन्धित सबैलाई जानकारी गराउँदछौं। यसबाट पर्न जाने असुविधाप्रति क्षमाप्रार्थी छौं।

व्यवस्थापक श्रीअन्तु प्रकाशन प्रा.लि., बिर्तामोड, झापा

बिमालेख हरायो

बिर्तामोडबाट कचनकवल जाने क्रममा यही मिति २०८०/०४/१० गते मेरो निम्न व्यहोराको लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडको विमालेख हराएको हुँदा भेटनु हुने महानुभावले नजिकको प्रहरी कार्यालय वा तलको ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछु।

नाम: जयप्रसाद राजवंशी
ठेगाना: बालुवाडी-७, झापा
हाल ठेगाना: कचनकवल-७, झापा
पोलेसी नं.: २०००१८५०
कम्पनीको नाम: लाइफ इन्स्योरेन्स क.

अधिकतम सुद्रा बिज्जी मूल्यको (MRP) सूचना

यस WEIHAI CEYLON INTERNATIONAL CO. LTD. CHINA बाट पैठारी गरेको देहायको मालवस्तुको अधिकतम सुद्रा मूल्य निम्न बमोजिम भएको व्यहोरा सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको छ।

S.N.	Particular	Brand	Model	Capacity	Origin	Unit	Rate (NPR)
1	Electric Rickshaw (Without Battery)	SHAKTI	G7	1000W	China	Set	125450

विक्रेता फर्मको नाम: शक्ति मोटर्स
ठेगाना: मेचीनगर-१०, झापा, नेपाल
फोन नं. ९२३६९९१९२
मो.नं. ९८६०८४५२३७

हार्दिक बधाई

गतभदौ २९ गते ५९औं राष्ट्रिय बाल दिवसको अवसरमा प्याक्सन अर्जुनधाराको आयोजनामा सम्पन्न भएको नगरस्तरीय सांस्कृतिक नृत्य प्रतियोगितामा प्रथम हुन सफल आर्यना श्रेष्ठ र मनोज श्रेष्ठको नृत्य टोलीसँगै कोरियोग्राफर बुद्धराज गेवाल 'विक्रम' लाई आगामी दिनमा अझ उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक बधाई ज्ञापन गर्दछौं।

यज्ञलाल श्रेष्ठ : वि.ब्य.स. अध्यक्ष प्रभुकुमार श्रेष्ठ: संस्थापक एवम् रूपरत्न मेमोरियल अंग्रेजी आवासीय विद्यालय परिवार, अर्जुनधारा नगरपालिका-७, झापा

एक्सेल डेभलपमेन्ट बैंक लि.
Excel Development Bank Ltd. तपाईंको स्थानीय साझेदार (Your Local Partner)
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट 'स' वर्गको इजाजतपत्र प्राप्त संस्था (कोशी प्रदेश कार्यक्षेत्र भएको)

Birtamode, Jhapa
023-533564 | 534010
info@edb.com.np
www.edb.com.np

ऋण/कर्जा चुक्ता भुक्तान गर्ने बारे ३५ दिने सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०८०/०६/०१
तपसिलमा उल्लेखित ऋणीहरूले यस बैंकबाट विभिन्न ऋण/कर्जा शिर्षक अन्तर्गत उपभोग गर्दै आएको ऋण/कर्जा बापत बैंकलाई समय समयमा तिर्नु बुझाउनुपर्ने साँवा, व्याज तथा अन्य वैदस्तर नबुझाई बैंकसंग गरेको ऋण/कर्जा सम्बन्धी शर्तहरूको उल्लंघन गरेको र पटक/पटक मौखिक तथा लिखित तरताकेता गर्दासमेत बेवास्ता गरेकाले ऋणी, जमानतकर्ता एवं ऋणी फर्म/कम्पनीका प्रोप्राइटर/साझेदार/संस्थापक/संचालक लगायत ऋण/कर्जासंग सम्बन्धीत सबैलाई ऋण/कर्जा चुक्ता भुक्तान गर्नु/गराउनु हुन यो सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ।
यो सूचना प्रकाशित मितिले ३५ (पैंतिस) दिनभित्र यस बैंक/सम्बन्धीत शाखामा सम्पर्क राखी बैंकबाट लिएको ऋण/कर्जाको बुझाउनु पर्ने सम्पूर्ण साँवा, व्याज र अन्य वैदस्तर चुक्ता भुक्तान गर्नु/गराउनु होला। अन्यथा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ तथा प्रचलित कानूनले दिएको अधिकार प्रयोग गरि ऋणी, व्यक्तितगत जमानतकर्ताहरू एवं ऋणी फर्म/कम्पनीका प्रोप्राइटर/साझेदार/संस्थापक/संचालक लगायत ऋण/कर्जासंग सम्बन्धित सबैलाई कालो सूचीमा नाम समावेश गर्न लेखि पठाई कर्जाको सुरक्षण स्वरूप बैंकलाई दिएको चल/अचल सम्पत्ति जे जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा लिलाम विक्री गरि बैंकको सम्पूर्ण लेना रकम असुल उपर गर्ने तर्फ आवश्यक कारवाही अघि बढाउने व्यहोरा सूचित गरिन्छ। साथै, धितो सुरक्षणको लिलाम विक्री हुन नसकी बैंकले धितो सकार गर्नु परेमा वा लिलाम विक्रीबाट बैंकको सम्पूर्ण बक्यौता असुल उपर नभएमा असुल उपर हुन नसकेको रकमको हदसम्म कानून बमोजिम ऋणी र व्यक्तितगत जमानतकर्ताहरूको घरघरानाबाट असुली गर्ने तर्फ कानुनी प्रक्या अगाडी बढाईने व्यहोरा समेत सूचित गरिन्छ।

क्र.सं.	ऋणी/धितो जमानतकर्ताको नाम थर तथा तिन पुस्ते विवरण	कर्जाको प्रकार	धितो सुरक्षणको विवरण
कर्जा लगानी गर्ने शाखा कार्यालय, इलाम			
१.	ऋणी/धितो जमानतकर्ता: पञ्च वीर तामाङ्को नाती जय बहादुर तामाङ्को छोरा नागरिकता बमोजिम इलाम जिल्ला, इलाम नगरपालिका वडा नं. ३, स्थायी ठेगाना भै हाल इलाम जिल्ला, इलाम नगरपालिका वडा नं. ९ बस्ने मिति २०५१/०९/१९ मा जिल्ला प्रशासन कार्यालय इलामबाट जारी गरिएको ना. प्र. नं. ५४९ भएको वर्ष ४६ को मान बहादुर तामाङ्	बिपन्न बर्ग कर्जा	मान बहादुर तामाङ्को नाममा मालपोत कार्यालय इलाममा दर्ता कायम रहेको इलाम जिल्ला इलाम नगरपालिका वडा नं. ३ स्थित कि.नं. १२३ को क्षेत्रफल ७-०-०-१-२ रो.आ.पै.दा.(सात रोपनी एक पैसा दुई दाम) जग्गा र सो जग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलिगापात समेत।
व्यक्तितगत जमानतकर्ताको नाम थर तथा तिनपुस्ते विवरण			
व्यक्तितगत जमानतकर्ता: नाम: मनमाया तामाङ् बाबु: दान बहादुर तामाङ् पति: मान बहादुर तामाङ् प्र.नं.: ०३०४१३/४६४ (इलाम) ठेगाना: इलाम जिल्ला, इलाम नगरपालिका वडा नं. ३, स्थायी ठेगाना भै हाल इलाम जिल्ला, इलाम न.पा. वडा नं. ०९ बस्ने।		व्यक्तितगत जमानतकर्ता: नाम: मुकेश तामाङ् बाबु: मान बहादुर तामाङ् बाजे: जय बहादुर तामाङ् ना.प्र.नं.: ०३-०१-७३-०१६९५ (इलाम) ठेगाना: इलाम जिल्ला, इलाम नगरपालिका वडा नं. ३, स्थायी ठेगाना भै हाल इलाम जिल्ला, इलाम न.पा. वडा नं. ०९ बस्ने।	
२.	ऋणी/धितो जमानतकर्ता: पदम बहादुर राईको नाती इन्द्र बहादुर राईको छोरा नागरिकता बमोजिम इलाम जिल्ला, सिद्धिथुम्का गा.वि.स. वडा नं. ९, स्थायी ठेगाना भै इलाम जिल्ला इलाम न.पा. वडा नं. ९ बस्ने मिति २०६६/१०/२८ मा जिल्ला प्रशासन कार्यालय इलामबाट जारी गरिएको ना. प्र. नं. ०३-१-०१५/९३५४० भएको वर्ष ३६ को राम कुमार राई	बिपन्न बर्ग कर्जा	राम कुमार राईको नाममा मालपोत कार्यालय इलाममा दर्ता कायम रहेको इलाम जिल्ला, नामथला गा.वि.स. वडा नं. ८ स्थित कि. नं. ११६ को क्षेत्रफल १०-०-०-० रो.आ.पै.दा.(दश रोपनी) जग्गा र सो जग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलिगापात समेत।
व्यक्तितगत जमानतकर्ता: नाम: कल्पना लोक्ताम बाबु धनरूप लोक्ताम पति राम कुमार राई ना.प्र.प.नं. ०३-०१-७०/००१०५ (इलाम) ठेगाना इलाम जिल्ला सोयाक गा.वि.स. वडा नं. ८ स्थायी ठेगाना भै हाल इलाम जिल्ला इलाम न.पा. वडा नं. ९ बस्ने।		व्यक्तितगत जमानतकर्ता: नाम: श्रीमती अन्ती राई बाबु: बडापति राई पति: ललित राई ना.प्र.नं. ७१९/६७० (इलाम) ठेगाना: इलाम जिल्ला, गोर्खे गाउ पञ्चायत वार्ड नं ४ स्थायी ठेगाना भई हाल इलाम जिल्ला, सुर्योदय न.पा. वार्ड नं ३ बस्ने।	
व्यक्तितगत जमानतकर्ता: नाम: ललित राई बाबु: नर बहादुर राई बाजे: पंच विर राई ना.प्र.नं. ०३-२-०४९/३१६४ (इलाम) ठेगाना: इलाम जिल्ला, सुर्योदय न.पा. वार्ड नं ३ भई हाल सोही स्थानमा बस्ने।		व्यक्तितगत जमानतकर्ता: नाम: कुशल राई बाबु: ललित राई बाजे: नर बहादुर राई ना.प्र.नं. ०३-२-०४९/१२८४ (इलाम) ठेगाना: इलाम जिल्ला, पशुपतिनगर गा.वि.स. वार्ड नं ८, स्थायी ठेगाना भई हाल इलाम जिल्ला, सुर्योदय न.पा. वार्ड नं ३ बस्ने।	

कर्जा असुली विभाग

एक्सेल डेभलपमेन्ट बैंक लि.
Excel Development Bank Ltd. तपाईंको स्थानीय साझेदार (Your Local Partner)
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट 'स' वर्गको इजाजतपत्र प्राप्त संस्था (कोशी प्रदेश कार्यक्षेत्र भएको)

Birtamode, Jhapa
023-533564 | 534010
info@edb.com.np
www.edb.com.np

ऋण/कर्जा चुक्ता भुक्तान गर्ने बारे ३५ दिने सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०८०/०६/०१
तपसिलमा उल्लेखित ऋणीहरूले यस बैंकबाट विभिन्न ऋण/कर्जा शिर्षक अन्तर्गत उपभोग गर्दै आएको ऋण/कर्जा बापत बैंकलाई समय समयमा तिर्नु बुझाउनुपर्ने साँवा, व्याज तथा अन्य वैदस्तर नबुझाई बैंकसंग गरेको ऋण/कर्जा सम्बन्धी शर्तहरूको उल्लंघन गरेको र पटक/पटक मौखिक तथा लिखित तरताकेता गर्दासमेत बेवास्ता गरेकाले ऋणी, जमानतकर्ता एवं ऋणी फर्म/कम्पनीका प्रोप्राइटर/साझेदार/संस्थापक/संचालक लगायत ऋण/कर्जासंग सम्बन्धीत सबैलाई ऋण/कर्जा चुक्ता भुक्तान गर्नु/गराउनु हुन यो सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ।
यो सूचना प्रकाशित मितिले ३५ (पैंतिस) दिनभित्र यस बैंक/सम्बन्धीत शाखामा सम्पर्क राखी बैंकबाट लिएको ऋण/कर्जाको बुझाउनु पर्ने सम्पूर्ण साँवा, व्याज र अन्य वैदस्तर चुक्ता भुक्तान गर्नु/गराउनु होला। अन्यथा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ तथा प्रचलित कानूनले दिएको अधिकार प्रयोग गरि ऋणी, व्यक्तितगत जमानतकर्ताहरू एवं ऋणी फर्म/कम्पनीका प्रोप्राइटर/साझेदार/संस्थापक/संचालक लगायत ऋण/कर्जासंग सम्बन्धित सबैलाई कर्जा चुक्ता भुक्तान नाम समावेश गर्न लेखि पठाई कर्जाको सुरक्षण स्वरूप बैंकलाई दिएको चल/अचल सम्पत्ति जे जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा लिलाम विक्री गरि बैंकको सम्पूर्ण लेना रकम असुल उपर गर्ने तर्फ आवश्यक कारवाही अघि बढाउने व्यहोरा सूचित गरिन्छ। साथै, धितो सुरक्षणको लिलाम विक्री हुन नसकी बैंकले धितो सकार गर्नु परेमा वा लिलाम विक्रीबाट बैंकको सम्पूर्ण बक्यौता असुल उपर नभएमा असुल उपर हुन नसकेको रकमको हदसम्म कानून बमोजिम ऋणी र व्यक्तितगत जमानतकर्ताहरूको घरघरानाबाट असुली गर्ने तर्फ कानुनी प्रक्या अगाडी बढाईने व्यहोरा समेत सूचित गरिन्छ।

क्र.सं.	ऋणी/धितो जमानतकर्ताको नाम थर तथा तिनपुस्ते विवरण	कर्जा शिर्षक	धितो सुरक्षणको विवरण
१.	कर्जा लगानी गर्ने शाखा कार्यालय: गरामनी शाखा ऋणी/धितो जमानतकर्ता: भानुभक्त सिटौलाको नाती, खेम प्रसाद सिटौलाको छोरा, नागरिकता बमोजिम झापा जिल्ला गरामनी गा.वि.स. वडा नं. ३, स्थायी ठेगाना भई हाल झापा जिल्ला, बिर्तामोड नगरपालिका वडा नं. ८ बस्ने मिति २०५८/०६/१६ मा जिल्ला प्रशासन कार्यालय, झापाबाट जारी गरिएको ना.प्र.प.नं.३५७४४२४८ भएको वर्ष ४० को धर्मेन्द्र सिटौला। व्यक्तितगत जमानतकर्ता: नाम: लक्ष्मी पराजुली बुवा: नरेन्द्र पराजुली पति: धर्मेन्द्र सिटौला ना.प्र.नं.: ७५२१७/३८१२ (इलाम) ठेगाना: इलाम जिल्ला, फिककल गा.वि.स. वडा नं. ३ स्थायी ठेगाना भै हाल झापा जिल्ला, बिर्तामोड नगरपालिका वडा नं. ८ बस्ने।	आवास कर्जा	धर्मेन्द्र सिटौलाको नाममा मालपोत कार्यालय, भद्रपुर झापामा दर्ता कायम रहेको झापा जिल्ला गरामनी गा.वि.स. वडा नं. ३ स्थित कि.नं. १५२ को क्षेत्रफल ६३५.०० व.मि. (छ सय पैंतिस बर्ग मिटर) जग्गा, सो जग्गामा निर्मित दुई तले घर र सो घरजग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलिगापात समेत।
२.	कर्जा लगानी गर्ने शाखा कार्यालय: फिककल शाखा ऋणी/धितो जमानतकर्ता: नर बहादुर राईको नाती, ललित राईको छोरा नागरिकता बमोजिम इलाम जिल्ला पशुपतिनगर गा.वि.स. वडा नं. ८ स्थायी ठेगाना भई हाल इलाम जिल्ला सुर्योदय न.पा. वडा नं. ३ बस्ने मिति २०६३/०३/०१ मा जिल्ला प्रशासन कार्यालय इलामबाट जारी गरिएको ना.प्र.नं. ७६० भएको वर्ष ३३ को रोविन राई।	व्यक्तितगत आवधिक कर्जा	रोविन राईको नाममा मालपोत कार्यालय इलाममा दर्ता कायम रहेको इलाम जिल्ला, बौद्धधाम गा.वि.स. वडा नं. ९ स्थित कि.नं. ७४ को क्षेत्रफल ४३-९-०-१ रो.आ.पै.दा.(त्रिचालिस रोपनी नौ आना एक दाम) जग्गा र सो जग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलिगापात समेत।
व्यक्तितगत जमानतकर्ताको नाम थर तथा तिनपुस्ते विवरण			
व्यक्तितगत जमानतकर्ता: नाम: पिरती राई बाबु: देउमान राई पति: रोविन राई ना.प्र.नं. ०३-२-०४९/८७ (इलाम) ठेगाना: इलाम जिल्ला, पशुपतिनगर गा.वि.स. वार्ड नं ८, स्थायी ठेगाना भई हाल इलाम जिल्ला, सुर्योदय न.पा. वार्ड नं ३ बस्ने।		व्यक्तितगत जमानतकर्ता: नाम: ललित राई बाबु: नर बहादुर राई बाजे: पंच विर राई ना.प्र.नं. ०३-२-०४९/३१६४ (इलाम) ठेगाना: इलाम जिल्ला, सुर्योदय न.पा. वार्ड नं ३ भई हाल सोही स्थानमा बस्ने।	
व्यक्तितगत जमानतकर्ता: नाम: श्रीमती अन्ती राई बाबु: बडापति राई पति: ललित राई ना.प्र.नं. ७१९/६७० (इलाम) ठेगाना: इलाम जिल्ला, गोर्खे गाउ पञ्चायत वार्ड नं ४ स्थायी ठेगाना भई हाल इलाम जिल्ला, सुर्योदय न.पा. वार्ड नं ३ बस्ने।		व्यक्तितगत जमानतकर्ता: नाम: कुशल राई बाबु: ललित राई बाजे: नर बहादुर राई ना.प्र.नं. ०३-२-०४९/१२८४ (इलाम) ठेगाना: इलाम जिल्ला, पशुपतिनगर गा.वि.स. वार्ड नं ८, स्थायी ठेगाना भई हाल इलाम जिल्ला, सुर्योदय न.पा. वार्ड नं ३ बस्ने।	

कर्जा असुली विभाग

मौलिकता गुमाउँदै तीज

आज सनातन धर्मका अनुयायी महिलाहरूको महत्त्वपूर्ण पर्व हो। वैदिक सनातनी संस्कृतिमा खासगरी महिलाहरूले मनाउने तीजमा भगवान शिवको पूजा आराधना गर्दै व्रत बसी आफ्ना पति, सन्तान र परिवारको सुख, शान्ति र समृद्धिको काममा गर्ने प्रचलन छ। हाम्रा विभिन्न पौराणिक एवम् आध्यात्मिक ग्रन्थहरूमा हिमालय पुत्री पार्वतीले भगवान शिवलाई पति पाउँ भनी निर्जन वनमा बसेर दीर्घ व्रत र तपस्या गरी भगवान शिवको उपासना गरेको वर्णन गरिएको छ। देवी पार्वतीको कठोर व्रत र तपस्याबाट प्रश्न भएका, भगवान शिव स्वयम् प्रकट भई इच्छित काममा पूरा गरिदिएको सन्दर्भलाई युग-युगसम्म अक्षुण्ण राख्न तीजको परम्परा प्रारम्भ भएको जनविश्वास छ। पार्वतीलाई भगवान शिवले दर्शनसहित वरदान दिएको दिन नै हरितालिका तीजका रूपमा मनाउने प्रचलन अनुसार नै आज अर्थात् भाद्र शुक्ल पक्षको द्वितीय तिथिदेखि पञ्चमीसम्म मनाइने तीज आज विश्वका सबै ठाउँमा मनाउन थालिएको छ।

हरितालिका समेत भनिने यो पर्वमा खासगरी नेपाली महिला सोह्र श्रृंगारयुक्त भई माइतीसँग बसेर मीठो-मसिनो खाएर, राम्रा पहिरनमा सजिएर आफ्ना पीडा र भोगाइहरू गीत तथा नृत्यको माध्यमबाट व्यक्त गर्दथे। तर, आजभोलि यो पर्वको मौलिकता, परम्परा, मान्यता र धार्मिक एवम् सांस्कृतिक मान्यता विपरीत उच्छृंखलता, उदण्डता र अश्लीलताले थिच्दै लगिएको छ। सनातन वैदिक परम्पराका नाममा महिना दिनदेखि गरिने प्रदर्शन र खानपिनले हाम्रो मौलिकतालाई विकृत बनाइरहेको छ। अहम कतिपय संघ-संस्थाले पनि यस्तै विकृतिलाई मलजल गर्ने गरी सार्वजनिकस्थलमा गराउने तीज कार्यक्रमले नेपाली त्यसमा पनि ग्रामिण तथा निम्न वर्गीय महिलाका लागि मानसिक पीडा दिएको आभाष भइरहेको छ।

तीज पर्वको सांस्कृतिक महत्त्व, वास्तविकता र परम्परालाई संरक्षण गर्न सकिएन भने आफ्नोपनि बाँकी रहने छैन। पूर्वीय मान्यता अनुसारले छटपटिन्छन्। विभिन्न जिम्मेवारीमा रहेर निर्वाह गर्नुपर्ने भूमिकाले उनीहरू कार्यबोभले थिचिन्छन्। त्यसमाथि भोको पेटले पराइ घरमा सेवा गर्नुपर्ने बाध्यताकाबीच वर्षमा एकपटक आउने तीजलाई यस्तै भड्किलो, उताउलो र प्रदर्शनकै माध्यम बनाउने हो भने नेपाली समाज आयतित संस्कृतिको दास हुनेछ। तसर्थ सरकारले पनि संस्कृतिका नाममा हुर्किएको विकृतिलाई नियन्त्रण गर्नुपर्छ र तीज लगायतका मौलिक पर्वहरूलाई सभ्य र संस्कारयुक्त बनाउन सनातनी संस्कृतिका अनुचरहरू स्वयम् सचेत हुनुपर्छ।

तीर्थराज खरेल

जब नेपालमा वामपन्थीको सरकार बन्न खोज्छ अथवा बन्छ, तर आफ्नै कारणले वा बाह्य कारणले कम्युनिस्ट सत्ताच्युत गरिन्छन्। निकट छिमेकी मुलुक भारतमा कम्युनिस्टको शाक्तिको यति क्षय भएको छ कि वाम नेतृत्वका राज्य सरकार ढलेका छन् र हाल लोकसभामा वामपन्थीको कुनै प्रतिनिधित्व छैन। आफूभित्रका समस्या, अनेकता, महत्वाकांक्षा र फुटले भारतीय वाम आन्दोलन रक्षात्मक बनेको हो। धार्मिक अतिवाद, जातीय विध्वंस र तथाकथित राष्ट्रवादी नाराजस्ता प्रियतावादी राजनीतिको जगजगी भएको बेलामा कम्युनिस्टको अस्तित्व खिस्कंदै गएको हो।

नेपालमा २०५४ सालमा नेकपा एमाले र नेकपा मालेको रूपमा विभाजन भएका कारण २०५६ सालको आम निर्वाचनबाट बन्ने निश्चित भएको कम्युनिस्टको सरकार बनेन। २०७४ को निर्वाचनपछि नेकपा माओवादी केन्द्रको पनि सहयोगमा वाम सरकार बन्यो, तर फेरि त्यसकै निस्तरता फरक परिवेश, फरक शैली, फरक पात्र र फरक अवस्थामा एमाले विभाजनको नाटकको पूर्वभ्यास भयो र अन्ततः एमाले विभाजन भयो। यो निश्चित हो- यस पटकको विभाजन २०५४ सालजस्तिको भयावह भएन, ध्वंसकारी भएन, तर विभाजन भनेको त विभाजन नै हो। परिवारबाट एउटा कनिष्ठ सदस्य विभक्त राखेर घर छोडेर हिँडेमा परिवारमा निश्चय नै अपूर्णता हुन्छ र मुटुमा किलो गाडेर भै त्यो घाउले सताउँछ। केही कार्यकर्ता लिएर वामदेव गौतम विभाजनको ढोलक बजाउँदै कराइरहेका छन् भने नेकपा एकीकृत समाजवादी गठन गरेर माधवकुमार नेपालले कम्युनिस्ट शाक्ति विभाजनको नेतृत्व गरेर गर्व महशुस गरिरहेका छन्।

राणा शासनको अन्त्यकालमा पुष्पलाल श्रेष्ठ, नरबहादुर कर्माचार्य, नारायणबिलास जोशी, निरञ्जन गोविन्द वैद्य र मोतीदेवी श्रेष्ठले २००६ साल बैशाख १० अर्थात् सन् १९४९, अप्रिल २२ तारिख लेनिन जयन्तीका दिन भारतको कोलकाताको श्यामबजारमा नेपालमा नयाँ जनवादी राज्य व्यवस्था स्थापना गर्ने लक्ष्यका साथ नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीको स्थापना गरेका थिए। पार्टीमा वि. सं. २००८ सालदेखि नै विजातीय, अस्वस्थ र असैद्धान्तिक अन्तरसंघर्ष शुरु भए २०१९ मा सम्पन्न तेस्रो महाधिवेशनपछि टुक्रा-टुक्रामा विभक्त हुन पुगेको दुःखद इतिहास रचना भयो। आफू पानी माथिको ओभानो हुने नेपालका कम्युनिस्टहरूको दीर्घरोग हो। पार्टीभित्र अन्तरविरोध सदैव रहन्छ र अन्तरविरोधलाई मित्रतापूर्ण रूपमा हल गर्दै कम्युनिस्ट पार्टी अघि बढ्छ। तर, नेपाली कम्युनिस्टहरूमा कथनी र कर्नीमा आकाश- धर्तीको फरक छ।

नेपालका कम्युनिस्टहरू कार्ल मार्क्स, फ्रेडरिक

एङ्गल्स, भ्लादिमिर इल्यिच लेनिन, जोसेफ स्टालिन, माओत्सेतुङ, चे ग्वेभारा, फिडेल क्यास्त्रो, होचि मिन्ह आदिका अनुयायी भएकोमा गर्व गर्छन्। तर, आफूले अनुकरण गरिएका व्यक्तित्वका राम्रा कुरालाई छाईरमा पारेर नराम्रा कुराहरूलाई नै सर्वश्व ठान्छन्। तर, यथार्थमा नेपालका कम्युनिस्टहरू आफ्ना स्वार्थ, महत्वाकांक्षा, लालसा, कुण्ठा र मपाईवादलाई ढाकछोप गर्न मार्क्सवादको माला जफ्फन् भन्ने कुरा घामभै छर्लङ्ग छ। २०२५ सालसम्ममा नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी दुई दर्जनभन्दा बढी स-साना भंगालामा बाँडियो। बीसको दशकको उत्तरार्द्ध र तीसको दशकको पूर्वार्धमा कम्युनिस्टहरू दुई ध्रुवमा ध्रुवीकृत हुन शुरु गरे। एकातिर भाषा विद्रोहको पुच्छभूमिमा को-अर्डिनेशन केन्द्र (कोके) हुँदै २०३५ साल पुस ११ (डिसेम्बर २६) मा माओ जन्मजयन्तीको अवसरमा नेकपा (माले)को स्थापना भयो। यो धारले माओत्सेतुङ विचारधारा वा माओवादलाई परिचालन गर्दै मार्क्सवाद लेनिनवादलाई मार्गदर्शक सिद्धान्त मान्दै अन्ततः नेकपा एमाले बन्यो। पछिल्लो समयमा नेकपा एमालेभित्रको अन्तरविरोध

लागि प्रयत्न असफल भए र पार्टी विभाजन भयो। आफ्नै घर जलाएर आगो तापने र खरानी घसेर आत्मसन्तुष्टी लिनेको सघन बोलबाला बढ्यो। पार्टी विभाजन भए आफ्नो स्थान अलो हुने आशामा कतिपयका लागि विभाजनमै गहिरो दिलचस्पी बढेको थियो। एकतारालाई जोगाउन गरिएको सतर्कतापूर्वक सङ्घर्ष कमजोर भयो। यतिबेला एमाले एकीकृत नेकपा एमालेको रूपमा फेरि पुनर्गठित हुँदै गएको छ। आफ्नै आँगन खनेर भण्डार भर्ने, अरुको खुट्टा काटेर अग्लिने र रुखको हाँगामा बसेर बसेकै हाँगा काट्ने कालिदासीय मनोदशाबाट एमाले मुक्त हुँदै गएको छ।

एमालेका नेता-कार्यकर्ता ध्वंशात्मक प्रवृत्तिपूर्वक आयुष्य भएका थिए, तर अहिले बोरिएको छ पार्टी। सात दशक बढीको नेपाली जनताको सपना नेपालमा वामपन्थीको सरकार बनाउने हो, तर नेपालमा कम्युनिष्ट पार्टी विभाजन भई जनताको सपनामा तुषारापात हुने गरेको छ। कम्युनिष्ट पार्टी प्राकृतिक र अप्राकृतिक दुबै प्रकारका कारणबाट फुट्ने गरेका छन्। कहिले कुनै विदेशी शाक्तिकेन्द्रप्रति लक्षित गर्दै पार्टी विभाजनको

साथ उजागर भएको मात्र हो। नेताहरू शाक्तिको केन्द्रीकरण चाहन्छन्, शीर्ष नेतृत्वमा आफू टिकिरहन चाहन्छन्, त्यसैले यो अस्वस्थ होडबाजी चलेको हो। नेपालमा वामपन्थीहरूको सरकार बन्ने सम्भावना गरेको छैन। यथार्थ के हो भने जनतालाई राजनीतिक स्थायित्व र आर्थिक रूपान्तरण चाहिएको छ। जनता क्रान्ति, शान्ति र लोकतन्त्र चाहन्छन्। राजनीतिक अस्थिरताको अन्त्य चाहन्छन्, नेपाली जनता। व्यक्तिगत स्वार्थ र महत्वाकांक्षा हैन, आर्थिक उन्नति जनताको चाहना हो।

२००७ सालदेखि नै सरकार बनाउने र गिराउने खेलको दुरुचक्रमा परेको नेपाल फेरि संयुक्त मिलिजुली सरकारको बाटोमा हिँड्न अभिषन्त छ। कम्युनिष्ट पार्टीमा नीतिभन्दा नेता प्राथमिकतामा पर्न थाल्यो र पार्टी गुटबन्दीले थलिन नेपाली लोकतन्त्रको लागि अति दुःखद पक्ष हो। पार्टीको नेतृत्व व्यक्तिकेन्द्रित हुनु र राज्यका स्रोतसाधन दलभित्रका गुटका लेनदेनको विषय बन्नु विधि र पद्धतिभन्दा बाहिर जानु हो। खुला छलफल र चिन्तन नगर्ने परिपाटीले कार्यकर्तालाई समेत नेताहरूको गतिविधिबारे प्रश्न गर्न दिँदैन। कार्यकर्ताले भेला, बैठक, सम्मेलन वा महाधिवेशन मार्फत प्रश्न गर्ने हो। तर, जब प्रश्नहरू निषेध हुन्छन्, तब निरंकुशता हावी हुन्छ र दासता मौलाउँछ। अहिलेका अभ्यासहरूले पार्टी कमजोर भएको छ, कार्यकर्ता निरीह पखुवा भएका छन् र नेता बलिया भएका छन्। जनता विधि र पद्धति चाहन्छन्। विचारले खारिएको नेतृत्वले निस्वार्थ रूपमा मुलुकको नेतृत्व गर्नु नै जन्मचाहना छ।

मार्क्सवादको आत्मा भनेको समाजलाई बुझ्ने र दलनमा परेका वर्गको हितलाई सर्वोपरि राखेर समाजलाई बदल्ने हो। कम्युनिष्ट पार्टी निर्माण समाजको विकासक्रम र विद्यमान उत्पादन प्रणाली अर्थात् उत्पादक शक्ति र उत्पादन सम्बन्धको अन्तर्क्रियात्मक अभिव्यक्ति, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय शक्ति सन्तुलन आदिको विश्लेषणसहित समाजमा रहेका अन्तरविरोध हल गर्दै क्रान्तिका कार्यभार पूरा गर्न सकिने मार्गचित्रसहित निर्माण गरिन्छ। यही सत्यलाई आत्मसात गरेर अघि बढ्न सपथ खाएका वामपन्थी दल अन्धानुकरण, व्यक्तित्ववादी महत्वाकांक्षा, भद्रकाव, उक्साहट र सारसङ्ग्रहको दलदलमा फँसेर दिग्भ्रमि भएर विभाजनमा पुग्नुभन्दा थुलो टक्कटाउँदै एका आपसी छलफल, बहस र विवादबाट समस्या हल गर्दै अघि बढ्न चाहन्छन्।

सत्तास्वार्थ, शाक्ति आर्जन र पदलोत्पत्ताको गोलबन्दको फँसेर विवेकशून्य भई आफ्नो खुट्टामा आफू बन्चरो हानेर खरानी घसेर हिँड्नुभन्दा जनअभिमतको सम्मान गर्न आवश्यक छ। पार्टीले लिने नीति, योजना र कार्यक्रम तथा कार्यदिशाका आधारमा होइन स्वार्थान्धताले हुने हो फुट। अग्रह, पूर्वाग्रह तथा गुट-अग्रगुटका स्वार्थले पागल बनेर आत्मघाती कदम चालेर मात्र पार्टी विभाजन भएको हो। यी सबै गतिविधिको कुलयोग भनेको जनताका सपना माथिको तुषारापात हो। जनताको भावनालाई बुझेर, कार्यकर्ताको मनोभावनालाई आत्मसात गर्दै अघि बढ्दा फुटवादी दृष्टिकोण त्याग्न आवश्यक हो। आफ्नै पार्टीभित्रको एकतारालाई बलियो बनाउँदै कम्युनिष्ट एकता भए वा मोर्चा बनाएर अघि बढ्दा नेपालमा फेरि पनि वामपन्थीको सरकार बन्न सम्भव छ।

tirthakhar2028@gmail.com

असैद्धान्तिक, व्यक्तित्ववादी, अमाकसवादी बन्दै बुझ्ने नसकिने पहेली भै भयो र पार्टी विभाजनको तहसम्म पुग्यो। एमाले नेपालको सबभन्दा ठूलो कम्युनिष्ट पार्टी हो र सबै पार्टीहरूमा पनि नेपालकै एक ठूलो पार्टी हो। पटक-पटक फुट्ने संघारमा पुगेर वैतरणी दानपछि पनि बौद्धिक नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले) कानूनी रूपमा फुट्ने घोषणा हुन नसके पनि राजनीतिक र व्यावहारिक रूपमा विभाजन भइसकेको छ। संसदको लगभग दुई तिहाई र मुलुकका मतदाताको लगभग आधा जनमतको साथ, सहयोग र समर्थन प्राप्त थियो नेपालका कम्युनिस्टहरूलाई। तर, अन्य कम्युनिष्ट घटकहरूसँगको सहकार्य र एकताको कुरै छोटो, स्वयम् नेकपा एमाले विभाजन र विग्रहको बाटोबाट अघि बढ्दा गत वर्षको निर्वाचनमा नराम्रो हार बेहोर्नुप्यो।

विगतका त्याग र तपस्या मूल्यहीन बने, दशकौं सुख-दुःखमा बिताएका साथीहरू बिचाना जस्ता भए। दोस्रो तहका नेताहरूले समुद्र मन्थन गरेर एकता र मेलमिलापको अमृत निकाल्न कोशिस गरे, तर सहमति र सहकार्यका

दोष अर्काको थाप्लोमा हालिदिने गरिएको छ भने कहिले आफ्नै कमरेडलाई लाञ्छना लगाएर सिध्याउने पटक-पटक दुःखद इतिहास दोहोरिएको छ। गुट हेरेर बोल्ने र नेता हेरेर सही वा गलत बुझ्ने कार्यकर्ता बन्ने नेपाली कम्युनिस्टहरूको धर्म भएको छ। २०६२/०६३ सालको जनसंघर्षको जगमा बनेको नेपालको संविधान २०७२ को मूल जिम्मेवारी नेपाली काँग्रेस जतिकै नेपालका होइन स्वार्थान्धताले हुने हो फुट। अग्रह, पूर्वाग्रह तथा गुट-अग्रगुटका स्वार्थले पागल बनेर आत्मघाती कदम चालेर मात्र पार्टी विभाजन भएको हो। यी सबै गतिविधिको कुलयोग भनेको जनताका सपना माथिको तुषारापात हो। जनताको भावनालाई बुझेर, कार्यकर्ताको मनोभावनालाई आत्मसात गर्दै अघि बढ्दा फुटवादी दृष्टिकोण त्याग्न आवश्यक हो। आफ्नै पार्टीभित्रको एकतारालाई बलियो बनाउँदै कम्युनिष्ट एकता भए वा मोर्चा बनाएर अघि बढ्दा नेपालमा फेरि पनि वामपन्थीको सरकार बन्न सम्भव छ।

जनतामा कम्युनिष्टहरूप्रति ठूलो आडभरोसा थियो र जनताले मुलुकमा राजनीतिक स्थिरता र समृद्धिका लागि मतादेश पनि दिएका थिए। दुःखको कुरा जनपक्षीय राजनीति तुच्छ वाक्युद्ध, अस्वस्थ गतिविधि र भ्रौंण्डि गएका अस्वस्थ, असैद्धान्तिक र व्यक्तित्ववादी सोच र सो अनुरूपका आत्मघाती र विध्वंसात्मक क्रियाकलापको शिकार भएको छ। नेपाली कम्युनिस्टमा फुट र विभाजनको पुगानो रोग दबिएको र मौका पाउना

आज हरितालिका तीज र विश्वकर्मा पूजा

नेपाली हिन्दु नारीले हरितालिका (तीज) व्रतको तयारी गरेका छन्। व्रतको अघिल्लो दिन दरखाने दिनसहित चार दिने तीज पर्व आइतबारदेखि शुरु भएको छ। विशेषगरी नेपाली हिन्दु नारीले मनाउने हरितालिका अर्थात् तीजको पहिलो दिन आइतबार दर खाएर मनाएका छन्।

विगत वर्षमा नेपालमा मात्र मनाइने तीज पर्व पछिल्लो समय सञ्चारमाध्यमको प्रचारप्रसारका कारण भारतमा पनि यो पर्व मनाउन थालिएको छ। तीजका गीत भारतीय टेलिभिजन च्यानलमा समेत प्राथमिकताका साथ देखाउन थालेको पशुपति क्षेत्र विकास कोषका कार्यकारी निर्देशक डा. घनश्याम खतिवडा बताउँछन्। माइती पक्षले चेलबेटीलाई बोलाई दर खुवाउने परम्परा छ। दरका रूपमा विशेषगरी दूधबाट बनेका शुद्ध परिकार खाइन्छ। जसले व्रतका दिन आँडिलो बनाउँछ। गर्हको रोटी र घिउ खाँदा ब्रतलाका लागि अफ आँडिलो हुने अनुभविको भनाइ छ।

निराहार व्रतका लागि आँडिलो बनाउन दर

तीजको व्रत सक्नेले निराहार बस्ने भएकाले ब्रतलुहरूले शाक्ति प्राप्तिका लागि मीठा एवम् आँडिलो परिकार दरका रूपमा खाइ व्रतका लागि पूर्व तयारी गर्छन्। विशेषगरी

माइती एवम् दाजुभाइले छोरी, चेली, दिदीबहिनीलाई बोलाई दर खुवाउने गर्दछन्। दर दुई भाग रात हुँदै खाइसक्नुपर्ने शास्त्रीय विधान रहेको धर्मशास्त्रविद् प्रा. तोयराज नेपाल बताउँछन्। महिलाहरूले वर्षादिनभर आफूलाई परेका दुःख, पीर, मर्कालाई पोख्ने पर्वका रूपमा समेत तीजलाई उपयोग गर्ने गरेका छन्। तीजको अवसरमा गीतका माध्यमबाट यस्ता मर्कालाई महिलाले सार्वजनिक गर्दछन्। जन्मघरबाट कर्मघरमा गई बस्दा पाएका दुःख, पीर, मर्कालाई नारीले पोख्ने गरेका छन्।

विकृतिमा परिणत हुँदै तीजको संस्कृति

पछिल्ला वर्षमा तीजका नाममा उच्छृंखलता र तडक-भडक आएको छ। एक महिना अघिदेखि दर खाने, गरगहना एवम् पोशाक प्रदर्शन गर्ने जस्ता गतिविधिले तीजको संस्कृतिलाई विकृतिका रूपमा लैजान खोजेको समाजशास्त्री कीर्तिकुमार राईको धारणा छ।

दर खाएर शुभ भयो चार दिने तीज

आइतबार दर खाएपछि औपचारिक रूपमा शुरु भएको तीज पर्व ऋषि पञ्चमीसम्म मनाइन्छ। तृतीयाका दिन हरितालिका व्रत, चौथीका दिन गणेश भगवानको पूजा र पञ्चमीका दिन स्नान गरी अरुन्धतीसहित सप्तऋषिको पूजा गरी तीज समापन हुन्छ।

यस वर्ष असोज २ गते मङ्गलवार भगवान् गणेश उत्पत्ति भएको विश्वास गरिने गणेश चौथी र ऋषिपञ्चमी पर्व मनाइने समितिले स्वीकृति दिएका पात्रोमा उल्लेख छ। गणेश चौथी प्रातःकालमा तिथि

परेका दिन मनाइन्छ। ऋषिपञ्चमी भने मध्याह्नकालमा पञ्चमी परेका दिन मनाउनुपर्ने शास्त्रीय विधि छ। असोज २ गते मङ्गलवार विहान चौथी तिथि र त्यसै दिन मध्याह्नकालमा पञ्चमी तिथि परेकाले दुवै पर्व एकै दिन मनाउनुपर्ने गरी निर्णय गरिएको समितिका अध्यक्ष प्रा श्रीकृष्ण अधिकारीले बताए।

हरितालिकाको पौराणिकता

तीजको आगमनसँगै नेपाली महिलामा उत्साह जागने गरेको छ। सत्ययुगमा हिमालय पुत्री पार्वतीले गौरीघाटमा बसी तपस्या गरेर श्री महादेव पति पाउने वरदान पाएकी थिइन्। तर, पिता हिमालयले पार्वतीको इच्छा विपरीत विष्णुसित विवाह गरिदिन खोजेपछि साथीहरूलाई आफ्नो समस्या सुनाइन्। पार्वती समस्यामा परेको थाहा पाएपछि उनका साथीहरूले हरण गरेर लगी कसैले नदेख्ने ठाउँमा लुकाएर राखिदिए। साथीहरूले लुकाएकै ठाउँमा पार्वतीले निराहार व्रत गरी महादेवलाई प्राप्त गरिन्। यसरी पार्वती साथीहरूसँगै हरण भएको दिन भाद्र शुक्ल तृतीयाको दिन भएकाले त्यही समयदेखि हरितालिका (तीज)को व्रत लिने प्रचलन शुरु भएको धर्म शास्त्रीय मत रहेको नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय बाल्मीकि विद्यापीठ धर्मशास्त्र विभागाका प्रमुख एवं पञ्चाङ्ग निर्णायक विकास समितिका सदस्य प्रा. डा. देवमणि भट्टराई बताउँछन्।

आज विश्वकर्मा पूजा

कन्या अर्थात् आश्विन सक्रान्तिका दिन आज कालीगढले विश्वकर्माको पूजाआजा गरी विश्वकर्मा दिवस मनाउँदैछन्।

विभिन्न कलकारखानामा विश्वकर्मा भगवानको बालुवाको मूर्ति वा तस्वीरमा विधिपूर्वक पूजा आराधना गरी यो दिवस मनाउने गरिन्छ। कलकारखानालाई विशेषरूपमा सजाएर मजदुरलाई समेत सहभागी गराएर यो दिवस मनाइन्छ। आजकै दिन नेपालमा अमृत क्याम्पस (अस्कल)का संस्थापक अमृतप्रसाद प्रधानको सम्मननामा विज्ञान प्रविधि दिवस मनाइने गरेको छ। आजका दिन कालीगढले उपयोगमा ल्याउने विभिन्न औजारका सामानमा पूजाआराधना गरेमा धेरै समय टिकने, कामका बेलामा नविग्रने र राम्रो काम गर्न सकिने लगायत गुण

प्राप्त हुने धार्मिक विश्वास छ।

द्वार युगमा भगवान् कृष्णलाई राक्षसहरूले दुःख दिएपछि विश्वकर्माको समुद्रका बीचमा 'भेद द्वारका' बनाई लुकाएको धार्मिक विश्वास छ। एकै रातमा समुद्रका बीचमा 'भेद द्वारका'को निर्माण गरेकाले विश्वकर्मालाई सफल वास्तुविद्याका रूपमा मानिन्छ। 'विश्वकर्मा प्रकाश' नामक वास्तुशास्त्रको ग्रन्थ उनैले नै तयार पारेको विश्वास गरिने वास्तुशास्त्री शिव पोखरेल बताउँछन्।

प्राचीन भारतवर्षका चार दिशाका रक्षक देवतामध्ये द्वारकालाई पश्चिम दिशाको रक्षकका रूपमा समेत मानिन्छ। विश्वकर्माको निर्माण गरेको 'भेद द्वारका' अहिले पनि भारतको गुजरात राज्यमा समुद्रका बीचमा रहेको विश्वास गरिन्छ। विश्वकर्माको वास्तुविद्याका विधिबाट ज्ञाताका रूपमा समेत मानिन्छ। 'विश्वकर्मा प्रकाश' नामक वास्तुशास्त्रको ग्रन्थ उनैले नै तयार पारेको विश्वास गरिने वास्तुशास्त्री शिव पोखरेल बताउँछन्।

यही सम्मनामा नेपालका कालीगढले आज विश्वकर्मा बाबाको पूजा गरी उनको विद्वताको सम्मान गर्ने र यसो गरेमा आफूमा पनि विश्वकर्माको गुण प्राप्त हुने विश्वास गर्छन्। वास्तुशास्त्रका पुस्तकका लेखक एवम् अध्येताका सम्मनना आजको दिनलाई वास्तुविद्वले वास्तु दिवसका रूपमा समेत मनाउने गर्छन्। पछिल्लो समय नेपालमा पनि वास्तुविद्याको पुनर्जागरण भएको छ। चार उपवेद मध्येको एक स्थापत्यवेदमा वास्तुके विषय उल्लेख गरिएको छ।

